

Overenskomst – **HVORFOR NU DET?**

Hvad er det nu det der med **OVERENSKOMST?**

■ **Din løn og dine vilkår** er bestemt af din overenskomst. Lovgivningen giver nogle minimumsrettigheder, men det er overenskomsten, der sikrer eksempelvis pension, omsorgsdage, seniordage og ekstra ferie. Det er også overenskomsten, der sikrer HK'ere i kommuner og regioner fuld løn i 34 barselsuger, hvor loven kun giver ret til dagpenge. I Danmark har vi ingen lov for, hvor meget du som minimum skal have i løn. Hvis du skal finde ud af, hvad mindstelønnen er inden for et område, skal du have fat i den overenskomst, der dækker området. Det er fagforeningerne, der forhandler vilkårene i overenskomsten med arbejdsgiverne. Og det system kaldes **Den danske model**.

LarsAndersen.

HK Kommunal forhandler din overenskomst

■ Når du er ansat i en kommune, en fælleskommunal virksomhed eller en region, er du omfattet af HK Kommunals overenskomster med KL og Danske Regioner. HK Kommunal forhandler overenskomsterne hvert andet eller hvert tredje år, og medlemmerne har mulighed for at komme med ideer og forslag til, hvad der skal med til forhandlingerne.

Hvad nu hvis man ikke kan blive enige?

■ For at sikre at parterne overholder de fælles spilleregler, er der etableret et fagretligt system.

■ Arbejdsretten og faglige voldgifter afgør sager, hvor parterne er uenige. Fx i afskedigelsessager og fortolkning af overenskomster og aftaler.

■ Forligsinstitutionen træder til, hvis parterne ikke kan blive enige om en ny overenskomst.

Seneste milepæle i din overenskomst

- 1987:** Arbejdstiden nedsættes i overenskomstperioden fra 39 til 37 timer
- 1989:** Fuld løn under barsel
- 1997:** Ny løn/lokal løn indføres fra 1998
- 2004:** Nu fuld 6. ferieuge
- 2005:** Udviklingsplaner til alle og fuld pension under barselsorloven
- 2008:** 5 seniordage/-bonus til alle over 60 år samt 6 løntrin for 7 års erfaring til alle i basisstillinger
- 2013:** Mulighed for 25.000 kr. årligt til kompetenceudvikling via kompetencefond i KL og særlig indsats i Regionerne
- 2015:** Pensionsforbedringer og kompetencefond i Regionerne
- 2018:** Sikring af frokostpauser til alle og en løn, der følger det private
- 2021:** Nu kan man få 30.000 hvert år fra Kompetencefondene, og der er en særlig indsats for at fastholde seniorerne.

Historiebogen

- Den danske model blev etableret i 1899.
- Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund, som var forløberer for LO, indgik et forlig efter mange konflikter og uroligheder på arbejdsmarkedet.
- Forliget slog bl.a. fast, at arbejdsgiverne har ret til at lede og fordele arbejdet, og at medarbejderne har ret til at organisere sig og indgå kollektive aftaler.
- En del af modellen er, at der kan konfliktes ved strejke eller lockout. Men når der er indgået en overenskomst, så forpligter den, og der er fredspligt i overenskomstperioden.

Tillidsrepræsentanten repræsenterer HK på arbejdspladsen

■ HK Kommunal har omkring 1200 tillidsrepræsentanter i kommuner og regioner. Tillidsrepræsentanternes indsats er vigtig, og opgaverne spænder lige fra lønforhandling og deltagelse i MED-udvalg til uformelt lederskab og støtte til kolleger i svære situationer. Som tillidsrepræsentant har man nogle særlige rettigheder

i overenskomsten. Man kan ikke uden videre blive afskediget, man har ret til at bruge arbejdstid på at udføre sit hverv, og man har ret til at tage HK's uddannelse for tillidsrepræsentanter.

HK
KOMMUNAL

ORDBOG

til overenskomstforhandlingerne

Forhandlingsfællesskabet

■ Forhandlingsfællesskabet er den fælles forhandlingsorganisation for HK Kommunal og 50 andre fagforeninger. Omfatter 600.000 ansatte i kommuner og regioner.

Generelle krav

■ De emner som forhandles i fællesskab gennem Forhandlingsfællesskabet. Eksempelvis lønstigninger til alle, ferie, barsel, TR og MED. Kravene forhandles af formændene for de største organisationer, bl.a. HK Kommunals formand Lene Roed.

Specielle krav

■ De emner som HK Kommunal forhandler alene. Eksempelvis grundløn, pension, arbejdstid og kompetencefond. Forhandles af HK Kommunals forhandlingsudvalg og bestyrelse med formanden i spidsen.

Lokal løn

■ Ud over grundlønnen aftales en del af lønnen lokalt på arbejdspladsen. Det er tillidsrepræsentanten, der forhandler med ledelsen, og ca. 8 % af lønnen er i dag aftalt lokalt. Tidligere kaldte man lokal løn for ny løn.

Realløn

■ Værdien af dine penge i forhold til prisstigningerne. Hvis priserne i samfundet stiger mere end din løn, falder reallønnen. Og omvendt.

Reguleringsordningen

■ Ordningen sikrer, at de private og offentlige lønninger følges ad.

Urafstemning

■ Når der er indgået en ny overenskomst, skal den sendes til urafstemning. HK Kommunals medlemmer afgør, om den er god nok og kan vedtages.

Sammenkædning

■ I modsætning til på det private område er urafstemningen i HK Kommunal normalt ikke sammenkædet med andre fagforeninger. Sammenkædning, hvor man stemmer samlet om et mæglingforslag, kan kun ske, hvis overenskomsten er indgået i Forligsinstitutionen.

■ Læs mere om OK21 på www.hk.dk/ok21

Vejen til en ny overenskomst:

